

РЕШЕНИЕ

№ 247

гр. Бяла, 20.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БЯЛА в публично заседание на тринадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Атанас В. Димитров

при участието на секретаря Михаела Г. Пенева
като разгледа докладваното от Атанас В. Димитров Гражданско дело № 20224510100678 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба на Е. С. С., ЕГН ***** против Национално бюро за правна помощ гр.София, ЕИК....., с правно основание чл.439 от ГПК, за признаване на установено в отношенията между страните, че ищцата не дължи на ответника сумата от 455лв. предмет на изпълнително дело № 20228320400965 по описа на ЧСИ И. Х., поради факти настъпили след издаване на заповедта за изпълнение, съставляваща изпълнителното основание – изтекла погасителна давност.

В исковата молба се твърди, че на 08.08.2022г. ищцата получила покана за доброволно изпълнение по ИД № 20228320400965 по описа на ЧСИ И. Х. с рег. № 832 при КЧСИ, с район на действие – РОС, за изпълнение на задължение общо в размер на 855,70лв., от които 455лв. главница, представляваща присъдени разноски по гр.д. № 97/2015г. по описа на Районен съд – Б., неолихвяема сума от 230лв., допълнителни разноски 88,20лв., както и такса по т.26 от тарифата на ЗЧСИ с включен ДДС в размер на 88,20лв. в полза на ЧСИ. Към поканата за доброволно изпълнение бил приложен изпълнителен лист № 171 от 08.08.2017г., издаден въз основа на Решение № 202/02.12.2015г. по гр.д. № 97/2015г. на Районен съд – Б., в законна сила от 13.04.2016г., с който ищцата била осъдена да заплати на НБПП сумата от 450лв. разноски за процесуален представител и 5лв. за издаване на изпълнителен лист. Ищцата твърди, че съгласно Закона за правната помощ, разноските за правна помощ представляват частни държавни вземания, за които приложими са разпоредбите на ЗЗД. Съгласно разпоредбата на чл.117, ал.2 от ЗЗД, ако вземането е установено със съдебно решение, срокът на новата давност е всякога 5 години, а според чл.114 от ЗЗД, давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо т.е. от влизане на решението в законна сила – 14.04.2016г. Така ищцата твърди, че давността е изтекла на 14.04.2021г., а до образуване на изпълнителното дело през 2022г. не били извършени никакви действия, които да са довели до спиране или прекъсване на давността. Предвид това счита, че вземането по цитирания изпълнителен лист е погасено по давност и е недължимо. Претендират се разноските по делото.

В срока по чл.131 от ГПК е постъпил писмен отговор от Националното бюро за правна помощ, с който се оспорва предявеният иск по основание и размер. Излагат се

съображения за недопустимост на предявеният иск, като се позовават на нормата на чл.276 от Закона за правната помощ, повеляваща, че правомощие за събиране на вземането принадлежи на НАП. Поради това за ищцата не е налице правен интерес от водене на делото срещу НБПП, а срещу НАП. Сочи се също така, че искът е недопустим и относно сумата от 5лв. за издаване на изпълнителен лист, тъй като титуляр на вземането бил Районен съд – Бяла. По основателността на претенцията се застъпва становище, че претенцията не е погасена по давност, тъй като същата била прекъсната с издаването на изпълнителния лист и с образуване на изпълнителното дело. Оспорва се твърдението, че давността е започнала да тече от влизане на решението в сила, тъй като с него не се установява процесното вземане, а с влизане в сила на Определение № 56 от 24.01.2017г. по гр.д. № 97/15г. по описа на Районен съд – Бяла, с което е присъдена сумата за разноси – 28.07.2017г. Сочи се, че съгласно чл.3, ал.1, т.2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с Решение на Народното събрание от 13.03.2020г., давностните срокове не текат за периода 13.03.2020г. – 21.05.2020г. Прави се възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, в случай, че такова се претендира, както и се иска присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след съвкупната преценка на събраните по делото доказателства, прие за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявен е отрицателен установителен иск с правно основание чл.439, ал.1 от ГПК.

По образувано съдебно производство пред Районен съд – Бяла, с правно основание чл.135 от ЗЗД, на ищцата е била предоставена правна помощ на основание чл.95, ал.2 ГПК вр. с чл.23, ал.4 от ЗПП. Производството е приключило с Решение № 56 от 24.01.2017г. по гр.д. № 97/2015г. по описа на Районен съд – Бяла, влязло в законна сила на 13.04.2016г., с което е бил уважен предявеният срещу ищцата иск. С Определение № 56 от 24.01.2017г. по гр.д. № 97/2015г. на Районен съд – Б., влязло в законна сила на 28.07.2017г., ищцата е била осъдена да заплати сумата 450лв. разноси за адвокатско възнаграждение в полза на НБПП – София. Въз основа на това определение е издаден Изпълнителен лист № 171 от 08.08.2017г. за сумите 450лв. адвокатско възнаграждение в полза на НБПП – София и 5лв. за издаване на изпълнителен лист по сметка на Районен съд – Бяла.

От приложеното по делото заверено копие на изп.дело № 20228320400965 се установява, че същото е образувано по молба на НАП от 30.06.2022г. След извършване на проучване на длъжника, на 02.08.2022г. са били изпратени запорни съобщения до „Алианц Банк България“ АД и „Юробанк България“ АД, както и покана за доброволно изпълнение, връчена на 12.08.2022г.

Съгласно разпоредбата на чл.439, ал.2 от ГПК, искът на длъжника може да се основава само на факти настъпили след приключването на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание. Този иск е средство за защита на длъжника по висящ изпълнителен процес, с чието предявяване се цели да се установи, че изпълняемото право е отпаднало, поради факти и обстоятелства, настъпили след съдебното му установяване, но имащи правно значение за неговото съществуване. Ищцата основава твърденията си за недължимост на сумите по изпълнителния лист, предвид факти настъпили след съдебното установяване, а именно изтекла погасителна давност, поради което предявеният иск е допустим. Когато длъжникът се позовава на давност, предмет на предявения по реда на чл.439 ГПК иск не е съществуването или несъществуването на вземането, а съществуването или несъществуването на правото на принудително изпълнение, въпреки евентуалните прекъсвания или спирания на давността. В хипотезата на висящ изпълнителен процес, предявяването на отрицателен установителен иск от длъжника, че вземането на кредитора е погасено по давност, цели да установи липса (погасяване) на изпълняемото право, подлежащо на принудително изпълнение, поради настъпил след издаване на изпълнителното основание нов факт и като последица - прекратяване на изпълнителния процес (чл.433, ал.1, т.7 ГПК). Липсата на изпълняемо право отнема материалноправната основа на принудителното изпълнение.

Възражението на ответника, че искът срещу него е недопустим, тъй като взискател по делото е НАП е неоснователно. Съгласно чл.27б от ЗПП разноските за правна помощ представляват частни държавни вземания и се събират от НАП въз основа на издаден от съда изпълнителен лист. Следователно, по силата на закона, събирането на сумите е възложено на НАП, но носител на материалното право е именно НБПП – София. По тези съображения искът срещу него е допустим. Що се отнася до претенцията от 5лв. разноски за издаване на изпълнителния лист и релевираното възражение, че титуляр на вземането е Районен съд – Бяла, същото не касае допустимостта на производството, а неговата основателност.

Неоснователно се твърди в исковата молба, че началото на давностния срок е датата на влизане в сила на Решение № 56 от 24.01.2017г. по гр.д. № 97/2015г. по описа на Районен съд – Бяла, тъй като със същото съдът не се е произнесъл по разноските на ответника. Това е сторено с Определение № 56 от 24.01.2017г. по гр.д. № 97/2015г. на Районен съд – Бяла, на основание чл.78, ал.7 от ГПК във връзка с чл.27а от ЗПП, поради което началния срок на давността е влизането му в сила – 28.07.2017г.

В т.10 на Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015г. по т.д. № 2/2013г. на ОСГТК на Върховния касационен съд е прието, че давността в изпълнителното производство се прекъсва с предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ, независимо от това дали прилагането му е поискано от взискателя и/или е предприето по инициатива на ЧСИ по възлагане от взискателя, съгласно чл.18, ал.1 от ЗЧСИ - насочването на изпълнението чрез налагане на заповест или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършване на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т.н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. Прието е, че не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др. Отнесено към настоящият спор, действие имащо за последица прекъсване на давностния срок се явяват налагането на заповести на банковите сметки на ищцата, което от данните по изпълнителното дело е станало на 02.08.2022г. Предвид началния срок на давността обаче, влизане в сила на определението 28.07.2017г., към момента на налагане на заповестите вече е бил изтекъл 5-годишния давностен срок към 28.07.2022г. Неоснователно е възражението на ответника, че давностния срок е спрял да тече за периода 13.03.2020г. до 21.05.2020г. Съгласно чл.3, ал.1, т.2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на народното събрание от 13 март 2020г. и за преодоляване на последиците, спират да текат давностните срокове, с които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти. Според чл.6, ал.3 от ЗПП, Националното бюро за правна помощ е независим държавен орган – юридическо лице, на бюджетна издръжка към министъра на правосъдието. Следователно, същото не попада в обхвата на чл.3, ал.1, т.2 от ЗМДВИП, тъй като НБПП не е частноправен субект. Изложените от ответника доводи за частния характер на вземанията (чл.27б от ЗПП), не могат да обосноват извод, че НБПП действа в качеството си на частноправен субект, а касае единствено реда за тяхното събиране. За да достигне до извод, че НБПП не действа като частноправен субект, съдът изхожда не само от това, че НБПП е държавен орган, но и предвид характера на правоотношението. Целта на ЗПП е да гарантира равен достъп на лицата до правосъдие чрез осигуряване и предоставяне на ефективна правна помощ. Регламентираният в ЗПП ред – за предоставяне на правна помощ, определяне на адвокат, и неговото назначаване, контрол и проверка на извършената работа, определяне на конкретния хонорар, другите разноски и изплащането им е задължителен за гражданските дела. Тоест, повод за възникване на вземането представляват разноски за процесуално представителство в гражданско дело, свързано с упражняването на държавна власт, а именно гарантиране конституционно признатото право на защита в процеса. С оглед на

това, страните по това правоотношение не са равнопоставени, защото ЗЗП урежда специални правила за финансиране и изплащане на адвокатски възнаграждения при служебно предвидена правна помощ.

По отношение възражението досежно сумата от 5лв., за издаване на изпълнителен лист, съдът намира, че макар действително НБПП да не е титуляр на вземането, процесната сума е предмет на изпълнителното производство образувано по изпълнителния лист издаден в полза на ответника.

По тези съображения съдът намира, че предявеният отрицателен установителен иск е основателен и следва да бъде уважен изцяло.

Предвид изложеното, съдът,

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, на основание чл.439, ал.1 ГПК, по отношение на „Национално бюро за правна помощ“ гр.София, ул.“Развигор“ № 1, че Е. С. С., ЕГН *****, с адрес в с.Л. Ч., обл.Р., ул.“Д.“ № ., не дължи поради погасяването им по давност сумите **450лв.** разноски за адвокатско възнаграждение и **5лв.** за издаване на изпълнителен лист, предмет на изп. дело № 20228320400965, образувано въз основа на изпълнителен лист № 171 от 08.08.2017г. по гр.д. № 97/2015г. по описа на Районен съд – Бяла.

ОСЪЖДА „Национално бюро за правна помощ“ гр.София, ул.“Развигор“ № 1 да заплати на Е. С. С., ЕГН *****, с адрес в с.Л. Ч., обл.Р., ул.“Д.“ №. сумата **50лв.** разноски за държавна такса по делото.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд – Русе в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Бяла: _____/п/_____